

Αρμοδιότητες και καλές πρακτικές των ΟΤΑ

CIRCULAR INNOVATIVE SOLUTIONS

Έκθεση Verde-Tec

Αθήνα 2022

Θεσμικό πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Δήμου

Οι αρμοδιότητες των Δήμων επί των Αστικών Στερεών Αποβλήτων περιγράφονται με σαφήνεια στον πλέον πρόσφατο Νόμο 4819/2021.

- εκπόνηση και υλοποίηση ΤΣΔΑ, σε συμφωνία με τον οικείο ΠΕΣΔΑ
- εφαρμογή της ιεραρχίας στη διαχείριση των αποβλήτων καθώς και των βιοαποβλήτων,
- σύναψη συμβάσεων με ΣΕΔ.
- πρόβλεψη για τη συλλογή και μεταφορά των υπολειμματικών συμμείκτων σε κατάλληλες υποδομές ανακύκλωσης, ανάκτησης ή διάθεσης και την ευθύνη της εξάλειψης και αποκατάστασης των υφιστάμενων ΧΑΔΑ.
- ενημέρωση - ευαισθητοποίηση των δημοτών και των επιχειρήσεων.

Κατευθυντήριες γραμμές

---

1. Σχεδιασμός στρατηγικής για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων στο πλαίσιο μιας ευρύτερης μετάβασης σε ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων.

---

2. Τόνωση του τοπικού συστήματος τροφίμων μέσω της γεωργίας που υποστηρίζεται από την κοινότητα και πρωτοβουλίες που μειώνουν την απώλεια τροφίμων

---

3. Δυνατότητες ανάπτυξης δραστηριοτήτων πρόληψης από ιδιώτες

---

4. Ευαισθητοποίηση – εκπαίδευση (κέντρα, σχολεία κλπ) – εκστρατείες ενημέρωσης

---

5. Ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης ΒΑ (π.χ παραγωγή κομπόστ / βιοαερίου)

CASE STUDIES

1. Σχεδιασμός στρατηγικής

□ Παρίσι, πληθ.: 2.183.055

- ο τομέας της κυκλικής οικονομίας εκτιμάται ότι επέτρεψε τη **δημιουργία 66.500 θέσεων εργασίας** πλήρους απασχόλησης

□ Μιλάνο, πληθ: 3.144.473

- δημιουργία ενός βιώσιμου συστήματος τροφίμων που περιλαμβάνει τη μείωση της σπατάλης τροφίμων κατά 50% έως το 2025.

□ Πόρτο, πληθ: 215.000

Παρίσι: βασικές πρωτοβουλίες

2015: Υιοθέτηση στρατηγικής (μείωση 50% έως το 2025)

- εκπαίδευση προσωπικού κουζίνας αλλά και μαθητών
- ενθάρρυνση πώλησης προϊόντων κοντά στην ημερομηνία λήξης τους, προώθηση επιχειρήσεων χύδην καταστημάτων, διανομή οδηγιών βέλτιστων πρακτικών και υποστήριξη ανάπτυξης συστημάτων για την συλλογή /επεξεργασία και δωρεά απούλητων τροφίμων μέσω τοπικών οργανισμών
- Συλλογή πόρτα - πόρτα των αποβλήτων τροφίμων, τοποθέτηση κάδων, αύξηση των σημείων κομποστοποίησης
- Συλλογή και μετατροπή οργανικών αποβλήτων σε κομποστ

Μιλάνο: βασικές πρωτοβουλίες

2015: Υιοθέτηση στρατηγικής (μείωση 50% έως το 2030)

- Αλληλεπίδραση με πολλούς φορείς – παροχή χώρων αποθήκευσης τροφίμων
- Δημιουργία τοπικού *FW Hub*, για την ανάκτηση και διανομή τροφίμων από υπηρεσίες εστίασης και *S-M*.
- Μείωση «φόρου αποβλήτων»: μείωση 20% για επιβράβευση των σούπερ μάρκετ και υπηρεσιών εστίασης για δωρεές τροφίμων.

Μιλάνο: βασικές πρωτοβουλίες

Οφέλη:

- Κοινωνικά οφέλη: συνολικός αριθμό διανομής γευμάτων: > 13 εκατομμυρίων το 2018
- Οικονομικά: για το 2018, συνολική αξία δωρεών : 44 εκατ. ευρώ
- Περιβαλλοντικά οφέλη: εξοικονόμηση φυσικών πόρων

Πόρτο: βασικές πρωτοβουλίες

2017: Έτος εκκίνησης δράσεων

- Προώθηση της τοπικής γεωργίας - δίκτυο λαχανόκηπων
- “Εστιατόρια αλληλεγγύης”: 580 γεύματα /ημέρα
- Διαχείριση ΒΑ – συλλογή - κομποστοποίηση
- Ευαισθητοποίηση των πολιτών και των τοπικών παραγόντων μέσω της εκπαίδευσης από προγράμματα ή κέντρα εκπαίδευσης.

2. Μετάβαση προς ένα βιώσιμο τοπικό σύστημα τροφίμων

- ✓ οι πόλεις θα πρέπει να υποστηρίζουν και να δίνουν χρηματοοικονομική ή υλικοτεχνική υποστήριξη σε όλες τις δραστηριότητες που δημιουργούν στενούς δεσμούς μεταξύ των παραγωγών και καταναλωτών προωθώντας τις τοπικές οικονομίες.

Γάνδη, Βέλγιο – πληθ: 262.000 : βασικές πρωτοβουλίες

2013: Δημιουργία συμβουλίου για την διαχείριση των τροφίμων

- Ανάπτυξη στρατηγικής και σύνδεση των ενδιαφερόμενων μερών (πχ γεωργικές οργανώσεις, επιχειρήσεις)
- Διάθεση εκτάσεων σε αγρότες για την παραγωγή και πώληση τροφίμων τοπικά
- Δημιουργία καταστημάτων πώλησης τοπικών προϊόντων (σύνδεση με υπηρεσίες εστίασης)
- Δίκτυο λαχανόκηπων για την εκπαίδευση και συμμετοχή κοινού και σχολείων
- Χαρτογράφηση πρωτοβουλιών σε διαδραστικό χάρτη, με δυνατότητας συλλογής φρούτων δωρεάν

Πρωτοβουλία Fruta Feia “Ugly Fruit”- Πορτογαλία

- Συνεταιρισμός πώλησης “άσχημων φρούτων και λαχανικών”
- Σύνδεση με παραγωγούς και προώθηση προϊόντων με μειωμένο κόστος
- Εθελοντισμός – συμμετοχή πολιτών
- Στήριξη από δήμο – παροχή χώρων για τη διαχείριση της διανομής

“Beautiful people produce/eat ugly fruit”

Παρίσι, συμμετοχή των πολιτών

- ✓ Για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών και της συμμετοχικής δημοκρατίας, οι δήμοι μπορεί να προτείνουν προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση τοπικών έργων υπό την ηγεσία των πολιτών
- ✓ Κάθε πολίτης μπορεί να υποβάλει ένα έργο μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Εφόσον πληροί τα κριτήρια, τίθεται σε ψηφοφορία από όλους τους πολίτες και λαμβάνει χρηματοδότηση

3. Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση για την αξία των τροφίμων

- ✓ Οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών για δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και ενθάρρυνση ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.
- ✓ Ζωτικής σημασίας η εκπαίδευση των παιδιών στα σχολεία

Τσεχία, ευαισθητοποίηση στα σχολεία

2015: “Πραγματικά Υγιές Σχολείο”

- Από 15 σχολεία σε 480 (> 75.000 μαθητές)
- Στόχος η ενίσχυση της ποιότητας των τροφίμων στα σχολικά κυλικεία και η εκπαίδευση σχετικά με την αξία και σημασία των τροφίμων

Αποτελέσματα:

Μετά την ένταξή στο πρόγραμμα, το 86% των σχολικών καφετεριών αναφέρουν ότι χρησιμοποιούν τοπικά φρέσκα και εποχιακά υλικά, συμβάλλοντας στην τόνωση της τοπικής οικονομίας

*Σας ευχαριστώ
για την προσοχή σας!!!*